

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
публічного та міжнародного
права і правоохоронної діяльності
(протокол № 3 від 05.10.2020 р.)
в.о. завідувачки кафедри
 Ірина РИЖЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні вченої ради історико-
юридичного факультету
(протокол № 2 від 20.10.2020 р.)
голова вченої ради
 Андрій КАЗАНЧАН

**ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

«Права людини у сфері освіти»

Херсон 2020

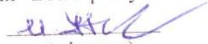
Програма підвищення кваліфікації «Права людини у сфері освіти»

Розробники: Петренко Н.О., доцентка кафедри публічного та міжнародного права і правоохоронної діяльності, к.ю.н.

Програму схвалено на засіданні кафедри публічного та міжнародного права і правоохоронної діяльності ХДУ

Протокол від «05» жовтня 2020 року №3.

Завідувачка кафедри

(підпис)

Ірина РИЖЕНКО

Програму рекомендовано на засіданні вченої ради історико-юридичного факультету

Протокол № 2 від 20 жовтня 2020 р.

Голова вченої ради факультету

(підпис)

Андрій КАЗАНЧАН
(ім'я, прізвище)

Погоджено:

Завідувачка Центру післядипломної освіти

Маргарита КЛИМОВИЧ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Програму розроблено згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. № 1133), Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету та про приймання на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти (наказ від 03.10.19 № 771-Д).

Актуальність.

Право на освіту в системі прав людини у світі та в Україні посідає одне із ключових місць та є невід'ємною частиною демократичної, розвинутої держави. Стаття 2 Протоколу № 1 до Конвенції про захист прав і основних свобод людини (1950 р.) право на освіту знайшло відображення у такій формі: «Нікому не може бути відмовлено в праві на освіту. Держава при виконанні будь-яких функцій, узятих нею на себе в галузі освіти і навчання, поважає право батьків забезпечувати таку освіту і навчання відповідно до своїх релігійних і світоглядних переконань». Україна як демократична держава з огляду на міжнародну спільноту визнала нові орієнтири та фундаментальні цінності, що невіддільно пов'язані з правами людини. Серед них пріоритетне місце займає закріплення та гарантування права на освіту.

Освіта є запорукою розвитку суспільства та невід'ємним складовим елементом розвитку державних інституцій. Саме тому вивчення та обізнаність кожного громадянина та людини про свої права в сфері освіти є запорукою розвитку суспільства.

Цільова аудиторія: педагоги різних спеціальностей.

1.2. Напрями

Опанування знаннями і навичками в результаті підвищення кваліфікації за програмою дає змогу сформувати компетентного фахівця з відповідними компетентностями:

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел з різних освітніх інтернет-ресурсів, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо);
- готовність до постійного підвищення кваліфікації в професійній сфері, саморозвитку та самонавчання.

Мета

1.3. є підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагога загальної середньої освіти, формування поняттєво-категоріального апарату в сфері прав людини та безпосередньо права на освіту.

1.4. Завдання

- Розуміння прав людини;

- сутність та еволюцію концепції прав людини;
- сутність та зміст прав людини на освіту;
- гарантії та захист прав людини на освіту.

1.5. Очікувані результати

Знання й розуміння	Права людини та їх класифікація, право людини на освіту та його зміст; право людини на освіту в національному та міжнародному законодавстві
Уміння	Вироблення умінь і навичок в сфері прав людини на освіту; Оволодіння уміннями в сфері забезпечення реалізації прав на освіту та інших прав людини в сфері освіти; Забезпечення реалізації гарантій громадян на освіту.
Диспозиції (цінності, ставлення)	Формування поваги до права людини та безпосередньо до права на освіту; Формування правової свідомості як сукупності правових уявлень, поглядів, переконань і почуттів, що визначають ставлення особистості до вимог законів, регулюють її поведінку в конкретній правовій ситуації.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

2.1. Зміст

Зміст програми, зокрема цілісний і системний добір дидактичних матеріалів урахує особливості професійної діяльності педагогічного працівника і визначається вимогами суспільства до знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у сфері освіти; освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників.

Зміст програми має теоретико-практичну спрямованість, охоплює змістовну, практико-зорієнтовану, методичну та інструментальну складові підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації організовано в такі етапи:

1. Теоретичний блок.
2. Практичний блок.

2.2. Програма передбачає кілька варіантів організації підвищення кваліфікації на вибір науково-педагогічного/педагогічного працівника:

- індивідуальну/групову дистанційну форму (стажер здійснює підвищення кваліфікації самостійно онлайн (переглядає інструкції та приклади, опрацьовує навчальні матеріали, виконує практичне завдання й надсилає звіти); за потребою звертається за консультацією до керівника підвищення кваліфікацією.
- індивідуальну/групову очну форму (організуються очні практичні заняття, тренінги, семінари, вебінари на кафедрі з опрацюванням тем підвищення кваліфікації).

Незалежно від обраної форми підвищення кваліфікації кожен стажер індивідуально виконує практичне завдання, упроваджуючи нові знання й уміння з теми у свою професійну діяльність.

Схвалений керівником підвищення кваліфікації фінальний звіт про проходження підвищення кваліфікації є підставою для зарахування годин та кредитів ЄКТС підвищення кваліфікації. У разі відхилення звіту стажер доопрацьовує курс та надає його повторно.

2.3. Терміни підвищення кваліфікації

Загальний навчальний обсяг за цією програмою складає 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

№	Назва теми модуля	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг годин	Аудитор на робота	Самостій на робота	Форма контролю
1.	Право на освіту в системі прав людини	1	30	10	20	опитування; тести; проект; методичні розробки; звіт.
Усього:		1	30	10	20	

4. ЗМІСТ КУРСУ

4.1. Аудиторна робота

№	Тема	Лекція	Практичне	Викладач
1.	Філософія та еволюція прав людини		4	Петренко Н.О.
2.	Право на освіту в системі прав людини	2		Петренко Н.О.
3.	Державне управління у сфері освіти		2	Петренко Н.О.
4.	Забезпечення та захист прав людини у сфері освіти	2		Петренко Н.О.
Усього: 10 годин		4	6	

4.2. Самостійна робота

№	Тема	Викладач
1.	Опрацювання нормативно правових актів та рекомендованої літератури за темою курсу (2 години).	Петренко Н.О.
2.	Підготувати проект сценарію відкритого уроку для учнів 9-11 класів на тему «Право на освіту та його принципи»; для учнів 6-8 класів «Право на освіту через права та обов'язків учнів та вчителів».	Петренко Н.О.
3.	Розробити анкету для опитування учасників освітнього процесу щодо дотримання та гарантій права людини на освіту в Україні. Провести анкетування не менше 10 осіб. Провести аналіз проведеного опитування (4 години).	Петренко Н.О.
4.	Розробити презентацію та тему «Права дітей і право на освіту» (2 години).	Петренко Н.О.
5.	Право на освіту: погляд Європейського суду з прав людини. Вивчити: а) рішення ЄСПЛ по справі Кемпбелл і Казанс проти Сполученого Королівства від 28.06.1984 (https://precedent.in.ua/2016/04/09/kempbell-y-fell-protyv-soedynennogo-k/); б) статтю М.М. Мацькевича «Право на освіту як конституційне культурне право: практика Європейського суду з прав людини» (http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2012_2_5). Підготувати конспект схеми на основі досліджених матеріалів (4 години).	Петренко Н.О.

6.	Написати есе на тему «Право на освіту в умовах євроінтеграції» (2 години).	Петренко Н.О.
8.	Підсумкове представлення для перевірки результатів виконання практичних завдань та направлення на електронну адресу «naturlix84@gmail.com» (2 години).	Петренко Н.О.
Усього: 20 годин		

5. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. Розробити словник правових термінів від 20 слів;
2. Підготувати презентацію на тему «Права людини в системі освіти»;
3. Розробити сценарій проведення навчального заняття «Освіта в Україні та Європі»;
4. Підготувати правову тематику для наукових досліджень і проектні завдання для роботи учнів під час проведення навчальних занять та вдома (5/3);

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Боняк В.О. Конституційне право людини і громадянина на освіту та його забезпечення в Україні : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / В.О. Боняк. – К., 2005. – 205 с.
2. Загальна декларація прав людини : міжнародний документ від 10.12.1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
3. Конвенція про боротьбу з дискримінацією у сфері освіти від 14.12.1960 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_174.
4. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: зі змінами та доп. станом на 01.10.2010 р. // Офіційний вісник України. – 1 жовтня 2010. – № 72/1 (Спец. випуск). – с. 15. – ст. 2598.
5. Про освіту : Закон України від 23.05.1991 № 1060-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
6. Погорілко В.Ф. Конституційне право України. Академічний курс: підруч.: У 2 т. – Т. 2; за ред. В.Ф. Погорілка / В.Ф. Погорілко, В.Л. Федоренко. – К.: Юридична думка, 2006. – 544 с.
7. Рабінович П. Основоположні права людини: соціально-антропна сутність, змістова класифікація / П. Рабінович // Право України. – 2010. – №2. – С. 18–22.
8. Ракша Н.С. Адміністративно-правове забезпечення права громадян на освіту : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Н.С. Ракша. – Донецьк, 2006. – 202 с.

Додаткова література

1. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні — інноваційні аспекти: Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень. — К. : Грамота, 2005. — 448 с.
2. Мороз А.В. Право на освіту і проблеми його реалізації в Україні / А.В. Мороз, А.А. Мороз // Матеріали міжвузовської наукової конференції 10 грудня 2008 року — Бердянськ ; Донецьк : Норд-Пресс, 2009. – 181 с.
3. Романенко К.М. Конституційне право громадянина на освіту в Україні: стан і тенденції розвитку : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / К.М. Романенко. – Запоріжжя, 2008. – 213 с.

INTERNET – ресурси

1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.

Документ про результати підвищення кваліфікації

За результатами проходження програми курсів підвищення кваліфікації Центр післядипломної освіти ХДУ видає сертифікат про підвищення кваліфікації із зазначенням усіх необхідних відомостей.